

ČESKÉ PRAVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II, ŽITNÁ UL. Č. 4b. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 Kč I S POŠTOVNÍ ZÁSKLKOU. — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO Kč 4.

ROČNÍK XVII.

V PRAZE, V LEDNU 1935.

ČÍSLO 1.

Debemur mortī nos nostraque
(dluhujeme smrti sebe i své).

Tento verš hluboké, ale smutné pravdy nesmrtelného básníka Horáce přišel mi na mysl, když došla zpráva, že velebný majestát smrti rozkázal našemu milému druhu Dru. Václavu Svobodovi, aby odešel tam, odkud není návratu a zanechal tu vše, co mu bylo drahé: svou choť i děti, které tolik miloval, svůj úřad, pro který žil a stav notářský, ke kterému hlul a pro který pracoval.

Smrt jest sice přirozený zjev pozemského žití, neboť kde jest začátek, musí býti i konec, po každé počáteční písmeně „následuje poslední písmeno ω, a přece když anděl smrti zašelestí svými perutěmi nad námi a dotkne se osoby nám známé, zmocní se úzkost našeho srdce a jímá nás hrůza a děs, a ten děs jest tím větší, odchází-li nám osoba drahá, osoba vynikající nad vše okolí a vzorná svým životem. Takovou osobností byl náš drahý zesnulý, neboť byl to the right man on the right place — vzor notáře, jaký býti má: pracovitý do únavy, skromný, opatrný, spolehlivý jako skála, poctivý až do toho morku a hlubokého vzdělání právnického. Pracovitost, skromnost, poctivost a vědecká důkladnost jsou vzácné květinčky, řekl bych cizokrajné, ale ani v cizích krajích se jim nedaří nýbrž pouze v běloskvoucím neposkvrněném sněhu nebetýchých velikánů pod čistým blankytným nebem. Dr. Svoboda byl majitelem těchto květů, jež opatroval a pěstoval úzkostlivě, až do posledního svého vzdechu a na jeho smrti jistě jest také vinna obava, aby tyto vzácné květy nebyly potřísněny událostmi posledních dnů, když stavu notářskému bylo vytrpěti vskutku muka, při pomýšlení, že rakovina zločinné chamtivosti, nezřízeného požitkářství a nesvědomitosti, která zachvátila lidstvo, potácející se po zabahněných cestách nad propastí, do níž zapadl všecken cit práva a mravnosti zasáhla i náš stav, na který až dosud každý mohl se

plně spolehnouti a jenž jen okamžitým omámením smyslů několika málo jednotlivců stržen byl ze svého piedestálu v bláto dnešní lidské zbědovanosti, způsobené nedostatkem víry v Boha, lásky k bližnímu a naděje v lepší budoucnost.

Dr. Svoboda padl v boji životním čestně, vyplniv svůj úkol, se štítem čistým. Štít ten zvedáme vysoko nad své hlavy, aby byl všemi viděn a vzorem všem našim příslušníkům. Vzoru toho slibme si všichni věrně následovati.

Budiž chvála vzornému životu našeho zesnulého a čest jeho světlé památce.

Č.

† JUDr. Václav Svoboda, notář v Praze-Smíchově.

Za drem Václavem Svobodou. V hlubokém smutku začínáme nový rok: Dne 4. ledna 1935 skonal náhle pan JUDr. Václav Svoboda, notář v Praze-Smíchově, bývalý vicepresident notářské komory Pražské a bývalý starosta Spolku československých notářů, muž vzácných kvalit, v něhož právě v těchto dobách, tak krutých pro celý notářský stav, vkládány byly opět velké naděje.

Odešel našemu stavu vynikající právník, jenž své síly věnoval nejen svému povolání, ale celému stavu notářskému a hlavně prospěchu občanstva míst, v nichž působil.

V mladém věku 30 let byl jmenován notářem v Třeboni, asi po 3 letech byl přeložen do Semil, kdež svěřen mu byl jako vládnímu komisaři důležitý úkol, přivést do normálního stavu hroučící se peněžní ústav, a potom do Nového Města nad Metují, kdež získal si takové obliby, že brzy byl zvolen starostou města. — Vzpomínám, jak ještě nyní do Prahy přicházeli za ním jeho bývalí klienti z Nového Města nad Metují i z pohorských poněmčených vesniček na Kladském pomezí, v jejichž srdcích byl dobře zapsán svým milým jednáním. R. 1919 byl přeložen do Prahy, na druhé, tehdy nově zřízené místo notářské na Smíchově, se sídlem původně v Košířích. V době největší krise bytové otvírá v postranní ulici košířské kancelář, v níž zasedá nejprve sám a doslova k prázdnému stolu. Ale brzy se šíří jeho dobrá pověst, ač sám se ani o rozšíření její nestará, klientela jeho vzrůstá, do Košíř docházejí za ním ze Smíchova i Prahy, a kancelář jeho vzrůstá se po přeložení sídla na Smíchov tak, že zaměstnává konečně plně tři síly konceptní se substitučním oprávněním a tři síly kancelářské, přes to, že obvod jeho působnosti se stále zmenšuje, přes to,

že při nové úpravě soudních okresů odpadá téměř 50 venkovských obcí, z toho polovina r. 1928 při zřízení nového okresního soudu civilního pro Prahu-sever, zbytek pak r. 1932 při nové úpravě notářských míst v obvodu okresního soudu civilního pro Prahu-západ.

Pro své hluboké znalosti právní byl jmenován krátce po převratu členem komise pro reformu občanského práva a zúčastnil se též hojnou měrou přípravných prací na novém řádě notářském. Dlouhou dobu byl členem redakce časopisu České Právo, do něhož napsal několik významných prací. Dlouhou dobu byl starostou Spolku československých notářů, na jehož schůzích často přednášel, a reslil různé aktuální otázky. Po smrti notáře dra Rudolfa Krále byl zvolen vicepresidentem notářské komory pražské. Asi před třemi lety pro lenke ochravení, jež mu však nijak nevadilo při výkonu jeho značné namáhavého úřadu, a.e přece jej nabadalo, aby šel svych sil, vzdal se svých funkcí ve spolku i komore, ale právě koncem minulého roku se zdálo, že opět nabyl plného zdraví a svěžích sil a že se vrátí do boje za lepší budoucnost stavu. Jestě nedávno přednášel na schůzi odboru Praha spolku československých notářů a značná návštěva této schůze svědčí o tom, jaké oblibě se těšil u svých kolegů. Jestě nedávno obhájil skvěle před disciplinárním senatem kolegu, neprávem naráčeného.

Trapné události ve stavu notářském z poslední doby těžce nesl, zejména ovšem známý případ poslední. Ale zachoval klid a jako pravý muž snažil se ilhnet o urovnání případu tak, aby škodu netrpěl ani stát, ani postižení občané. Zvolen byv předsedou komise pro urovnání tohoto případu, vracel se domů, aby propracoval návrhy na úhradu škody, v čemž jen nenadala, nahla smrt mu zabránila. Nelze ovšem smrt jeho uváděti v tu příčinnou souvislost, jak učinily některé pražské listy.

Zemřel vynikající právník a neúnavný pracovník, ale celá hlavně třeba zdůrazniti, zemřel dobrý člověk, vzorný celým svým životem, zejména i v rodinném a soukromém.

I v nynějších krutých dobách a starostech, které přece i na něho těžce doléhaly, dovedl zachovati klidnou mysl a jasný úsměv, jež podržel i v hodině své smrti.

Svým spolupracovníkům v kanceláři, kteří většinou již otce ztratili, otce nahrazoval a jim vždy pomáhal. Ve svém povolání vždy hleděl na prospěch a spokojenost stran, jež se na něho obrátily a jest dnes mnoho lidí, kteří vděčně vzpomínají toho, jak vzorně uspořádal jejich rodinné i majetkové poměry a uchránil je rozvratu, sporů a škody.

Ideální byl jeho poměr ke smíchovským advokátům: vzájemná úcta, žádná revnivost, která jinde tak poškozujee oba strany. Myslím, že mohu říci za smíchovské advokáty, že odešel jejich notář. A samozřejmě, že přátelský a kolegiální poměr byl i k ostatním notářům smíchovského okresu.

Dožil se šedesáti let; není to velký věk, považuje se však přece za stáří. Ale pan notář dr. Svoboda byl mlád, byl ve stádem styku s dorostem notářským a měl vždy na srdci také budoucnost nás mladých. V dobré paměti bude jeho starost o zlepšení pensijního pojištění kandidátů notářství a o zavedení pojištění notářů. Za studiem této věci odjížděl i do ciziny, která nás v této otázce dávno předstihla, a přivážel si odtud vhodný materiál. Mnozí z nás budou na něho vzpomínati jako na vlidného člena zkušební komise při praktických zkouškách notářských a mnozí právníci i jiných oborů vzpomenu si na jeho milý a klidný způsob, jímž je zpovídal z jejich vědomostí při II. státní zkoušce judičiální, jako člen zkušební komise na právnické fakultě university Karlovy.

Dotlouklo veliké srdce; ale ve vzpomínce nás všech, zejména nás mladých bude žiti jako náš světlý příklad a vzor.

Dr. Josef Janatka.

1935.

Laus Deo, že máme rok 1934 za sebou. Byl to pro náš stav annus nefastus. Notářstvo, ten výkvět opatrnosti, spolehlivosti a poctivosti, postižen byl padlím zločinné chamtivostí a rakovinou nepoctivosti, vzrámající se v celém našem veřejném životě.

Tři defraudace svěřených peněz najednou a to od kolegů, kde by to nikdo nebyl očekával. Stupňovalo se to a případ poslední (Ústí n. Orl.) zanechává na našem stavu téměř nesmazatelnou skvrnu.

Jest pravda, stav náš nemá ustláno na růžích. Je toho vinno předem staré Rakousko, kde se jen »vuřtlovalo« a vše dělo polovičatě. Tak roku 1850 obnoveno bylo notářství dle známých vzorů cizích a § 3. not. ř. ze dne 29. IX. 1850 čís. 366 ř. z. stanovil: »Aby se něco bez výjimky mohlo vložit do knih veřejných, k tomu je zapotřebí spisu notářského«, ale již za pět let dalším n. ř. ze dne 21. V. 1855 čís. 95 ř. z. ustanovení to zrušeno.

Stalo se to proto, že neměl náš stav v parlamentu zastání.

Rakousko tak zavedlo notářství, jež neodpovídalo pojmu výhradního listinného a osvědčovacího orgánu, jakým notář jest téměř ve všech evropských státech a toto nepodařené nedochůdce přešlo i v zákonodárství naše přijetím všech rakouských zákonů.

Notář není u nás pravým notářem. Je to něco, s čím obecenstvo i zákonodárství neví si dobře rady a nechápe jeho pravý účel.

Tato bezradnost o působení notářově jest hlavním důvodem krise notářského stavu, do jehož sféry práce může zasahovati bez trestu každý a nebude proto lépe, dokud nebude vymezena přesná hranice jeho působnosti a dána mu zákonná ochrana.

Jest dále pravda, že hospodářská krise zasáhla i notáře, jež jest závislý od prosperity všech stavů, zejména zemědělského, obchodnického a živnostenského.

Jest ale též pravda, že právě ti tři notáři, kteří tak těžce provinili se na svém stavu, nebyli zatíženi krisí hospodářskou, spíše naopak, že špatně se jim nevedlo. Toto poznání vede k politováníhodnému doznání našemu, že některých příslušníků našeho stavu zmocnila se poválečná psychosa požitkářství a touha žiti nad poměry, kterážto psychosa zasáhla nejen náš národ, ale celé lidstvo vůbec.

Ze všech konců světa docházejí nás zprávy o milionových podvodech, zpronevěrách a zlodějstvích i z kruhů nejčelnějších a nejvíce zodpovědných. Mravnost lidská poklesla ohromně a železobetonový sloup mravnosti a práva, tvořící hlavní pilíř každého státu, rozkládá se.

Případy Rychnova, Příbrami a Ústí n. O. vykazují vesměs jako příčinu nezřízený způsob života a všichni tři kolegové, kteří jinak byli dobrými (ano Dr. Patsch dokonce výtečným) právníky, jsou tím, co nazývají staří Řekové *μεγαλοπρεπής* — hochštapleři.

Neňapadá mi omlouvatí tyto nešťastné kolegy, ale zdá se mi, že jejich rozum podlehl zatemnění, neboť velikášství, marnotratnictví a požitkářství tak vysokého stupně, jako se jevílo u nich, nese na sobě znak mozkové paralysy, čemuž i nasvědčuje to, že všichni tři byli skutečně vážně nemocní. Nelze přece srovnati se zdravým rozumem, aby člověk pokročilého věku zapomněl úplně na svou rodinu a své děti, jež dokazatelně upřímně miloval, zapřádal milostné plotky, vrhl se na hazardní hry a pak vše opustil a zbaběle ode všech utekl. To svědčí o poruše mozkové, o úplné nelogičnosti a jeví se jako patologický zjev zralý rozboru psychopata.

Jest nyní otázkou, co činiti, jak zameziti pro budoucnost podobné zjevy, které jsou s to ohroziti existenci našeho stavu a jak nabýti opět otřesené důvěry obecenstva ke stavu, jež náležel vždy k nejzávažnějším a nejspolehlivějším.

Především dlužno odložití veškerou camaradii. Buďme sami vůči sobě a svým kolegům co nejpřísnější a